JE MAINTIENDRAI

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XVIII. ZATURDAG den 9den JANUARY, 1830. N. 1

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

Mengelingen.

Brussel, Sept. 23.—De heer *Fonton*, voor eenige maanden in Frankrÿk tot eene gevangenis-straf van vÿf jaren en eene geldboete van 5000 fr. veroordeeld, wegens een in het parÿsche dagblad *l'ancien Album* geplaatst artikel, den titel voerende van *het razende schaap*, van welk artikel de verregaande buitensporigheid door alle bezadigden geredelÿk erkend is geworden; welke zich zonder paspoort alhier bevindt en welke verklaard heeft zich geenzins naar de noordelÿke provincien des Ryks te willen begeven, laat zich uit over de onheilen, die hem, naar zÿn oordeel, in die oorden zouden te wachten staan, en over de gesteldheid des lands, op eene wÿze, te merkwaardig, om er geen gewag van te maken. Hÿ zegt te dien aanzien: "Indien ik het koningrÿk niet verlaat, ben ik genoodzaakt, mÿ in de slÿk der Hollandsche moerassen te werpen! Dit wil ik niet! Ik wil niet tot mÿn verblÿf hebben een land, waar ik niemand zoude verstaan, en waar niemand mÿ zoude verstaan; een land, alwaar de betrekkingen met Frankrÿk zeldzaam en moeÿelÿk zÿn; een koud, regenachtig land, dat voor mÿne reeds zwakke gezondheid doodelÿk is, en waar ik afgezonderd zoude staan in het midden van de algemeene beweging; een land eindelÿk, hetwelk mÿ, noch wat het gemeenschappelÿk verkeer, noch wat de vermakelÿkheden, noch wat de letterkunde aangaat, de voordeelen aanbiedt, die ik te Brussel vind, en hetwelk mÿ, als vergoeding voor die voordeelen, de duurte zÿner levensmiddelen aanbiedt en zÿne taal, die ik niet kan."

Na verklaard te hebben, dat hÿ te Brussel zal blÿven, tot hÿ met geweld van daar verjaagd wordt, besluit de heer *Fonton*, met te kennen te geven, dat het kan gebeuren, dat hÿ eene gevangenis van vÿf jaren in Frankrÿk, verkiest boven een vÿfjarig vrÿ verblÿf in de noordelÿke gewesten van dit Koningrÿk!

De te Brussel opgerigte *gezondheids-bakkerÿ* is alsnu geopend; voorgisteren zag men eenen wagen dezer bakkerÿ, versierd met het stads wapen, in de verschillende wÿken der stad brood rond brengen. Den eersten dag is er zeer veel verkocht, en men scheen zeer voldaan, zoo wegens de hoedanigheid als den prÿs van het brood. Het ware te wenschen dat dit voorbeeld ook elders nagevolgd wierd en er meer zulke wagens rond reden, dan zoude men wat minder bakkers, ten koste der ingezetenen met eigen rÿtuig zien rÿden, zoo als dit thans veelal het geval is, en ten bewÿze strekt dat het beroep van bakker nog al tamelÿk voordeel oplevert.

Parÿs, Julÿ. 24.—Van tÿd tot tÿd geven onze dagbladen verslag van moordtooneelen, die in onderscheidene streken van Frankrÿk plaats hebben; de volgende wordt door de *Courrier des Tribunaux* medegedeeld, en verwekt een algemeen afgrÿzen. Het betreft het vergiftigen van vader, moeder, twee broeders en twee zusters door een meisje. De plaats van dit moordtooneel is in een dorp van het departement du Gers; het hof van assises van Auch, hoofdplaats van dat departement, heeft uitspraak in deze zaak gedaan.

De beschuldigde heet *Françoise Trenque*, is 24 jaren oud, geboortig van Bezue. Hare afschuwelÿke misdaad had vele honderden menschen naar de regtbank van Auch doen snellen om het monster te beschouwen, dat deszelfs vader, moeder, broeders en zusters had om het leven gebragt. Zÿ is van eene gewone grootte, zedig gelaat, gezond van kleur, eerder schoon dan lelÿk. Zÿ was eenvoudig doch net in het zwart gekleed. Toen zÿ den president antwoordde, was elk verwonderd over hare zachte natuurlÿke stem, over hare bevallige glimlach en bedaardheid in het spreken.

Men las haar de acte van beschuldiging voor, die zÿ aandachtig aanhoorde, zonder zich hierover te verontrusten. Hieruit bleek: De vader van de beschuldigde had 5 kinderen, bezat eenig land en was timmerman op het dorp. Het gezin leefde te vreden met hem, behalve *Françoise*, die in 1823 in het klooster der Urselienen van Auch ging dienen. In dit klooster deed zÿ zich door schÿnheiligheid onderscheiden, gaf voor dat zÿ in den kapel den geest van eene kort te voren overleden non had gezien, welke om het altaar zweefde, en haar had toegesproken. Zÿ had de nonnen meer dan eens naar den kapel gebragt, doch deze hadden het spook niet gezien. Zÿ huichelde steeds, doch werd op oneerlÿkheid betrapt en uit het klooster gezonden. Bÿ hare ouders teruggekomen, leefde zÿ onberispelÿk.

In April 1828 nam hÿ het houtwerk van eene schuur aan. Een andere timmerman, een vÿand van de familie *Trenque* zÿnde, was hierover vergramd en liet zich deze woorden ontvallen: "*Trenque* heeft dit werk aangenomen, doch hÿ zal er niet vet van worden."—Wie zoude het kunnen gelooven, dat deze woorden *Françoise* aanleiding gaven tot eene berekening om hare familie langzamerhand te doen sterven.— Zie hier haar plan:

Zÿ wil den arbeid van dit werk doen verzeld gaan van ongesteldheid. De vader en zÿne zonen werken aan de schuur en hebben spÿzen medegenomen door *Françoise* gereed gemaakt. *Zÿ* zÿn verpligt de werkplaats te verlaten als zich zeer ongesteld gevoelende. *Zÿ* hernemen verscheidene malen het werk, doch worden door inwendige smarten terug gehouden. De afgunstige timmerman had nu het hout besmeerd en zÿ waren daardoor betooverd. De verbeelding der zieken werd door de bevestiging van de buren versterkt, en de ongelukkigen weigerden alle hulpmiddelen der geneeskunde. *Françoise* maakte verder gebruik van het bÿgeloof der menigte en voltooit haar helsch plan. Hare vader, moeder, broeders en zusters waren in de maand Maart reeds afgrÿselÿke geraamten. De een is reeds bÿ de buren onkenbaar geworden; de andere zÿn de armen verlamd; de voeten van den derde zÿn uitgedroogd en gevoelloos. De twee zusters zÿn mummien geworden. Zie daar het werk van *Françoise* van October tot Maart. Van den 11den tot den 13den Maart stierven de vader, de moeder en de twee broeders op de ellendigste wÿze. Gedurende verscheidene dagen werden zÿ door eenen onverzadelÿken dorst gekweld. *Françoise* past hare ongelukkige slagtoffers op, en kan haar helsch plan blÿven voortzetten! Haar jongste broeder worstelt met den dood en vraagt eenige verfrissching. *Françoise* biedt hem eene pruim aan; hÿ weigert die. "Dezelve is gesuikerd," zegt het monster; doch hÿ wil die niet. Nu een zoen. . . . "*De* pruim is gesuikerd!" De jongeling neemt dezelve, doch nieuwe smerten daarvan bekomende, knerst op de tanden en geeft den laatsten zucht.

Eindelÿk krÿgt men achterdocht. De twee zusters worden naar elders vervoerd, en men vindt in de kas van *Françoise* eene groote hoeveelheid sterk water en rottekruid. Het sterk water doet de gruwelÿke kwellingen der slagtoffers begrÿpen.— Het suiker op de pruimen was rottekruid.

Vyftig getuigen werden gehoord. De debatten duren drie dagen. *Françoise* poogt met eene zeldzame bekwaamheid de verklaringen der getuigen, te ontzenuwen. De jurÿ verklaart eenparigelÿk *Françoise Trenque* schuldig aan voorbedachte vergiftiging en ouder-moord.

Zÿ hoort koelbloedigelÿk haar doodvonnis uitspreken.

Tot de straf van ouders-moorder verwezen, zal zÿ in haar hemd naar de strafplaats worden geleid, blootvoets, en het hoofd met een zwart floers bedekt; zÿ zal op het schavot ten toon blÿven staan, gedurende dat de deurwaarder het vonnis zal aflezen; vervolgens zal haar regterhand worden afgekapt en zÿ daarna onthoofd worden.

De Helder, Julÿ 21.—Dezer dagen heeft de heer *A. Scheerboom*, van Amsterdam, uitvinder van reddingmiddelen voor schipbreukelingen, enz., alhier op de buitenreede en op het strand bÿ Huisduinen, zÿne proeven wederom hervat:

1. Met zÿnen daartoe vervaardigden toestel om bÿ nood iedere scheepssloep tot eene redding-sloep in te rigten;

2. Met zÿnen drÿfvlieger, om met zekerheid van een gestrand schip op lagerwal eene lÿn aan land te kunnen krÿgen;

3. Met de ballons van kondschap, om brieven binnen weinige seconden op de kust te werpen;

4. Met zÿn toegerust paard, om bÿ het stranden van schepen de schepelingen ter hulp te komen;

5. Met zÿne scaphanders en veiligheids-

vesten, als ook met de redding-boeyen, om over boord gevallene personen te redden; welke middelen alle de goedkeuring van oude kundige zeelieden en andere voorname personen hebben mogen wegdragen.

Onder andere heeft de uitvinder, op den 3sten dezer, des voormiddags, eenige proeven gedaan op het strand by Huisduinen. De loodsen aldaar, aangezocht zynde om met hunne sloep in de zee te gaan, verklaarden dat zulks niet buiten gevaar voor hen was, daar het eene stevige marszeilskoelte uit den west noord-westen woei en er eene aanmerkelyke branding op de kust stond: waarop de Heer *A. Scheerboom* hen zyne dryfmiddelen in den sloep deed aanbinden, en zy zich alstoen in zee begaven, medenemende een dryfvlieger en eenige ballons van kondschap. Zy bragten hunne sloep tegen de buitenste bank voor anker; waarop de ballons van kondschap, met brieven in dezelve, uitgeworpen werden, welke dadelyk op het strand overwaaiden: nu volgde de dryfvlieger, waaraan eene stevige lyn verbonden was welke door de kracht van den wind werkende op den vlieger binnen weinig tyd aan het drooge zand gebragt werd.

De Heer *Scheerboom* zich daarna met zyn met dryfmiddelen toegerust paard in zee begeven hebbende, tartte de over hem heen brekende golven, zoo dat hy dikmaals voor de aanschouwers onzigtbaar was, en bragt het alzoo met zyn steeds zwemmend paard tot buiten de branding, zwom om de ten anker liggende sloep heneo, en begaf zich toen weder naar strand.

In den achtermiddag van den zelfden dag begaf zich de uitvinder met nog vier mannen, met scaphanders of veiligheids-vesten gekleed, met zyne, met reddings-middelen toegeruste, sloep van zes riemen en getuigd met drie masten en zeilen, na de buitenreede vóór den Helder; deed aldaar zyne sloep water scheppen en op zyde werpen, en vervolgens met staande masten en zeilen geheel ten onderste boven tuimelen, terwyl zy zich met hun vyven in den bodem der sloep begaven. Zy deden vervolgens, na eenig toeven, de sloep wederom regten, en zeilden voorts met de sloep vol water naar den Helder.

Deze proef strekt ten bewyze, dat, mogt eene sloep, zoodanig toegerust, door eene geweldige zee omver of ten onderste boven geworpen worden, of vol water geraken, men zich evenwel door dit middel zal kunnen redden.

De Heer *Scheerboom* heeft, in tegenwoordigheid van een aantal personen, de vlieger en sloep in twintig minuten tyds doen in gereedheid brengen; kunnende dit middel dadelyk op ieder sloep of jol toegepast worden.

's Gravenhage, Juny 16.—Z. E. de Luitenant Generaal *van den Bosch*, benoemd Gouverneur Generaal over Nederlands Indië, is gisteren uit deze residentie vertrokken, ten einde zich binnen weinige dagen aan boord van 's Ryks fregat de *Rupel*, naar Java, in te schepen. De heilbeden van het vaderland vergezellen den man, wiens bekwaamheden, karakter en menschlievende gevoelens het in hem door den Koning gestelde vertrouwen ten volle regtvaardigen. De aandacht van Nederland is dan ook ten sterkste op deze zending gevestigd. Om Java nog weder datgene voor het moederland te doen worden, dat het zyn kan, daarvoor behoort een man aan het hoofd der Indische regering te staan, die by eene grondige kennis van zaken, eenen vasten wil, en by standvastigheid, menschlievendheid en goedheid, paart.—Niemand, die hem slechts eenigzins kent, zal deze groote hoedanigheden ontzeggen, aan den edelen *van den Bosch* die, als de stichter van Frederiksoord, de eertitel van menschenvriend en vaderlandlievend burger te regt heeft verworven. Moge hy, ook in Indië, met denzelfden gelukkigen uitslag, voor het heil van Java en Nederland werkzaam zyn.

's Gravenhage, July 4.—Wy lezen in de *Tribune des Départemens*, in eenen brief gedagteekend Brussel den 26 Juny, en handelende over onze staatkundige aangelegenheden, onder andere het volgende:

Het is alsnu beslist dat een Minister, wiens grondwettige beginsels nog nimmer door onze afgevaardigden zyn aangetast geworden de Heer *Elout* namelyk, belast met de porte-feuille voor de Marine en Kolonien, zich uit 's lands dienst zal verwyderen. Wy verliezen hier waarlyk niets by, want onze marine is in eenen jammerlyken toestand, en men zoude zich in der daad verbeelden, dat dezelve ten onzen koste door de lords der admiraliteit te Londen bestierd wordt.

Wanneer ik dus zeg, dat de heer *Elout* zelden of ooit aan de pylen der leden van de oppositie ten doel gestaan heeft, dan dien ik er ook by te voegen, dat hy zich nimmer in de kamer zien liet. Voor dat hy tot minister werd benoemd, was hy als een onzer vermaardste advokaten bekend, en desniettemin bezat hy de begaafdheid om gedurende een aantal jaren, het diepste stilzwygen te bewaren, *reamirando populo*; het ware evenbeeld van zekeren zuid-Nederlandschen regtsgeleerde, een zeer goed afgevaardigde, die met de oppositie party stemde, maar zonder immer zyne stem te doen hooren, ten ware, om op dezelfs plaats gezeten, zoo als onze afgevaardigden gewoon zyn, een enkel woord uit te spreken, in plaats van met plegtigheid in het geheim zyne stem in de bus te gaan werpen.

Ik heb reeds vroeger eens het volgende grafschrift op dien waardigen sterveling vervaardigd:

Ci gît un honorable membre
Qui ne parla jamais sur rien;
Il ne dit qu'un mot à la chambre;
Contre!—*Mon Dieu, qu'il parlait bien!*

Verslag van de gevangenis en het regtsgeding van Willem Young, *officier in Engelsche dienst, staatsgevangene in Portugal.* Londen 1828.

Dit werk is uit de pen van een der talryke slagtoffers van het despotisme van *Dom Miguel* gevloeid. Overal ontdekt men in hetzelve de sporen van den diepsten haat tegen de regering van dien overweldiger; en deze te ver gedrevene haat, is oorzaak dat de Portugeesche natie door den schryver met partydigheid en onregtvaardigheid beoordeeld wordt. Hy maakt geen verschil tusschen het weldenkende gedeelte der natie, dat aan de grondwet van *Dom Pedro* getrouw gebleven is, en hen die zich aan de ysselykste buitensporigheden hebben schuldig gemaakt.

Kapitein *Young* die onder den Hertog van *Wellington* den veldtogt in Portugal bygewoond heeft, was langen tyd een inwoner van dit Koningryk. Hy was met zyn huisgezin in het kleine steedje van *Leiria* woonachtig, toen de grondwet door *Dom Miguel* omvergestoten werd. Van eene reize naar Lissabon teruggekeerd, werd hy als vryzinnige en vrymetselaar gevat en in de gevangenis geworpen; het verhoor dat men hem deed ondergaan is inderdaad van eenen zonderlingen aard; het is een tooneel der inkwisitie, waar men den gevangenen volstrekt datgene wil doen bekennen, waarvan men hem beschuldigd, en al hetgene hem daarvan zoude kunnen vryspleiten, in geene aanmerking genomen wordt. In de gevangenissen van Lissabon opgesloten, beschryft hy de schriktooneelen derzelve, en brengt vele door hem bygewoonde euveldaden aan den dag, voor wier onmenschelyke gruwelykheid men terug beeft. Het geschreeuw en gekerm der aldaar opeengehoopte slagtoffers, vervulde de ziel met de diepste zwaarmoedigheid.

"Het is onmogelyk, zegt de Heer *Young* om een getrouw tafereel te schetsen van de wandaden die er in deze gevangenisholen gepleegd worden. Dikwerf ontwaart men in de sombre gangen derzelve, ongelukkige gevangenen, die op den grond gezeten of uitgestrekt liggende, derzelve doen weergalmen van hunne weeklagten; en op de vrage naar de oorzaak hunner droefheid: "Myn vader is van verdriet overleden, antwoordt den een.—Myne echtgenoote worstelt uit wanhoop met den dood, zegt een ander.—Alle myne goederen zyn in beslag genomen, antwoordt een derde; zy hebben my alles ontroofd; myne vrouw en kinderen zyn tot den bedelstaf gebragt; en wanneer zy my niet om het leven brengen, dan blyft ook my niets anders over, als om een aalmoes te vragen;" en dit gezegd hebbende beginnen deze rampzaligen op nieuw te kermen en te suchten. Hoe velen der bewoners dezer helle van smart en tranen, die den dag voorheen nog ryk en welgezetene lieden waren, hebben thans geen reis (Portugeesche munt van zeer geringe waarde) in hun vermogen. De vrienden dezer ellendigen durven hen zelfs geene hulp bieden; zy zouden, en dat met regt, vreezen zich door hun medelyden blootgesteld te zien, in het lot dezer slagtoffers der dwinglandy te moeten deelen.—Meer dan eens ziet men gevangenen, wier wanhoop tot razerny overgegaan zynde, uit hunnen kerker naar het dolhuis brengen. Onder de droevige voorbeelden van dien aard, veroorzaakt door eene willekeurige opsluiting, is er vooral één, dat langen tyd in het geheugen der gevangenbewaarders van het kasteel zal geprent blyven. De schryver van het schip *Joan de zeule* werd midden op de straten van Lissabon in hechtenis genomen, weinige dagen na de aankomst van dit schip uit *Brazilie* uit welk land, de party van *Dom Miguel* dagelyks de grondwettige pest over Portugal vreest te zien losbarsten. In een hok opgesloten, drong hy er lang te vergeefs op aan, om hem met de misdaad waarvan men hem beschuldigde bekend te maken; vervolgens verviel hy in eenen staat van wanhoop, die weldra in dolheid veranderde; als toen hoorde men hem beurteling huilen, brullen en zingen en terwyl hy met een ontzettend gegil dat de gewelven van het kasteel deed sidderen, by aanhoudenheid uitriep; *Dom Pedro en geregtigheid! Dom Pedro en geregtigheid!* Scheurde zyne kleederen aan flarden, en begon met zyne nagels de muren van zyne gevangenishol open te krabbelen.—Zoo gingen drie dagen en drie nachten voorby; het gelukte hem eindelyk de deur van zynen kerker open te breken, en nu liep hy al brullende door de gaanderyen, met zyne ketenen rammelende en gestadig uitroepende: *Dom Pedro en geregtigheid!* Eindelyk besloten de gevangenbewaarders naar het dolhuis te zenden; en toen men hem aan banden en voeten met ketenen beladen en van bloed druipende, en het gezigt met stof en schuim bedekt, door de straten van Lissabon geleidde, schreeuwde hy nog altoos: *Dom Pedro en geregtigheid!* Ongelukkige zinnelooze! in zyne krankzinnigheid wreekte hy zich ten minste nog aan zyne beulen; hy deed hen beven door zyn geschreeuw, dat voor altoos in hunne ooren zal weergalmen."

Thans regeert het grauw te Lissabon; de eerste de beste bandiet die U op de straat in het gemoet komt, en wien uw gezigt niet behaagt, heeft het regt om U aan te houden en op de gevangenishol te doen plaatsen, onder het voorwendsel dat uwe gezigtstrekken de blyken dragen van eenen grondwetsgezinde te zyn. De Heer *Young*, heeft in lompen gehulde bedelaars, midden op de openbare plaatsen der stad, vreedzame burgers zien in hechtenis nemen, en de policie deze gewelddadigheden zien bekrachtigen. Hy haalt hiervan vele voorbeelden aan, onder anderen van een officier der jagers in actieven dienst, die door eenige ellendelingen naar de gevangenis gesleept, alhoewel als onschuldig erkent, desniettemin eerst na verloop van twee maanden weder in vryheid gesteld werd. Toen de Heer *Young* Portugal verliet, waren er in de gevangenissen van Lissabon tien duizend menschen opgesloten die van staatkundige misdaden beschuldigd werden, en tien duizend anderen, als slagtoffers van personeele wraakzucht; sedert dien tyd zyn er al meer en meer menschen in hechtenis genomen, en er is in de gevangenissen geen plaats meer te vinden voor het nog altoos aangroeijend getal van slachtoffers van het schrikbewind van *Dom Miguel* en zyner schurkachtige handlangers.

In de onderscheidene Europesche Couranten vindt men drie besluiten, die van den heiligen stoel afkomstig zyn, en belangryk terwyl zy den geest van het tegenwoordige Pauselyke bestuur kenschetsen. Het eerste is een bevelschrift van den Inquisiteur Generaal Pater Angelus Dominicus Ancurani, tot beteugeling der ketters, uitgegeven onder het bewind van Z. H. Paus VIII. Hier wordt onder andere aan een ieder geloovige geboden om op straffe van den banvloek aan hunne geestelyke opperhoofden te komen aangeven degenen, welke zy weten, die lasteringen hebben uitgebraakt tegen God en zyne heiligen, maar vooral tegen de Heilige Maagd.—

Minachting jegens de moeder van God, zoo gaat de Inquisiteur Generaal voort, verdient zwaarder gestraft te worden, dan minachting jegens God zelve. En daarom is tot straf der blasphemie of lastering jegens God en zyne moeder bepaald, dat de schuldige de tong doorstoken en voor zyn gansche leven tot den dwangarbeid zal veroordeeld worden, terwyl zyne goederen zullen verbeurd verklaard worden, de helft ten voordeele der Heilige Inquisitie en de andere helft ten voordeele van den aanklager.

Men kan den Inquisiteur Generaal niet beschuldigen van inconsequent te zyn wanneer hy de eer van de Mater Dei boven die van God zelf handhaaft; moederliefde toch is de eerste der deugden by alle volken. Slaat my vry in het aangezigt, zeggen sommige wilden, doch beschimpt myne moeder niet, en zou zulk eene deugd ook niet by onzen lieven Heer huisvesten? Doch het zou zeer belangryk voor ons wezen om te weten of de Inquisiteur Generaal bovengemeld stuk wel zou afgekondigd hebben indien hy in plaats van het dogmatiek der Roomsche kerk te bestuderen de philosophie had bestudeerd. Indien Herschel hem eens door zyn reuzen teleskoop in het ruim der hemelen had laten doordringen, hem daar had aangewezen de melk of glans weg in twaalf millioenen sterren opgelost, en in nog grootere diepte had getoond de vele honderde nieuwe melk of glanswegen, die hem in kleinere kykers slechts nevelachtige sterretjes hadden toegeschenen; en eindelyk hem had doen zien in eene onpeilbare diepte die prachtige hemel verschynsels, lichtnevels genoemd, waarvan sommige zulk eene fraaye regelmatige gestalte hebben, bvb. eene licht spheer gehuld in een licht admospheer en daarenboven nog omgeven van een licht ekwater van een ongeloofelyk grooten middellyn, waarvan het sodiakkaal licht onzer zon slechts een verkleind beeld is, en welker aanblik Herschel telkens deed uitroepen: welk een heerlyk voorwerp! welk een prachtig verschynsel! welk eene zonderbare phenomeen! Zoude de Inquisiteur Generaal zich dan nog hebben kunnen overtuigen dat God de schepper van dit hemelgebouw eene moeder hebbe en wel dat deze moeder eene reeds eeuwen lang tot de verrotting overgegane Joodsche vrouw zy?

By het tweede stuk, mede een bevelschrift van genoemden Inquisiteur, wordt, onder bedreiging van geld-boeten, verboden om eenig boek of geschrift te drukken, te verspreiden, of van buiten 's lands in te voeren, hetwelk niet vooraf door de bevoegde magt is goedgekeurd geworden; terwyl voorts de vroegere bepalingen vernieuwd worden, waarby vastgesteld wordt, dat geene Joden en Kristenen met elkander eenige gemeenschap, hoe ook genaamd, mogen hebben, als daar zyn eten, slapen, dansen, enz. Aan de Kristenen wordt verboden de Israëlitische kerken te bezoeken, by Joodsche bruiloften, geboorte-feesten of besnydenissen tegenwoordig te zyn, of op den Sabbathdag of andere feesten aan Israëliten eenige dienst, van welken aard ook, te bewyzen; op welke laatste misdaad, behalve de boete, ook nog gevangenisstraf gesteld is.

Laatstelyk is een rondgaande brief van den Paus aan alle Patriarchen, Primaten, Aartsbisschoppen en Bisschoppen bekend geworden. De Heilige Vader doet by het begin van denzelven opmerken, dat het zyn pligt is, te waken niet alleen over de volken der Kristenheid, maar ook over derzelver herders; hy maant daarna zyne eerwaarde broeders aan, om hunne heilige pligten getrouw te vervullen, en smeekt des Hemels zegen af over hunne pogingen.— Z. H. klaagt vervolgens over de menigvuldige aanvallen, die, onder den dekmantel der wysbegeerte, tegen de godsdienst gerigt worden, *en over het verspreiden van het beginsel, dat men in elk geloof zalig konde worden;* waardoor alle geloofsbelydenissen, waarheid en dwaling, op eene lyn gesteld worden. Daarna worden de verbods-bepalingen van de kerk-vergadering van Trente, nopens het overbrengen des bybels in levende talen, voortdurend van kracht verklaard, terwyl ten slotte aanbevolen wordt, om de Heiligheid van het sakrament des huwelyks, en deszelfs onverbreekbaarheid aan allen in te prenten, en de verspreiding van beginselen tegen te gaan, waardoor die goddelyke wet aangerand wordt.

WY Mr. ISAAC JOHANNES RAMMELMAN ELSEVIER, Directeur ad-interim van Curaçao en onderhoorige eilanden Bonaire en Aruba, Bevelhebber over de Land en Zeemagt en de Gewapende Burgermagt op dezelve, &c. &c. &c.

Allen den genen die deze zullen zien of hooren lezen, saluit! doen te weten:

Nademaal Zyne Excellentie de Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, ten gevolge van de voordragt deswege door het Hoofd Bestuur dezer kolonie gedaan, by aanschryving van den 10den December 1829, La. C. No. 541-135, ons heeft geautoriseerd om het patentregt op drankwinkels met ƒ1 35. voor elk af te geven permit of patentbrief ten behoeve van het Gemeente Bestuur te verhoogen.

Zoo is het dat wy, krachtens die autorisatie, bepalen, gelyk hy deze bepaald wordt: dat, aanvang nemende met het aanstaande jaar 1830, voor elk permit of patent-brief tot het houden van drankwinkels, Coffy-logement of biliard-huizen ten behoeve der Gemeente kas zal worden betaald de som van een gulden vyfendertig centen (ƒ1. 35.) boven en behalve het reeds daarop bestaande patentregt.

Gearresteerd op Curaçao den 26 December 1829, het 17de Jaar van Zyner Majesteits Regering.

(w. g.) RAMMELMAN ELSEVIER.

Ter ordonnantie,

(w. g.) W. PRINCE, Sec.

Gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad, op Curaçao den 28sten derzelver maand.

(w g) W. PRINCE, Sec.

Publieke Inschrijving.

DAAR de volgende artikelen gedurende dit Jaar voor het Bestuur alhier benoodigd zyn, als:

Houtwaren.
Diverse Yzerwaren.
Verfwaren.
Sein ballen—en
Ezels matten.

Zoo zal de Boekhouder Controlleur als daartoe geautoriseerd zynde onder nadere goedkeuring van den Hoog Ed. Gestr. Heer Directeur ad-int. dezer en onderhoorige Eilanden, met den minst inschryvende kontrakt aangaan voor opgenoemd artikelen.

Die daarin gading hebben kunnen zich tot bekoming van nadere informatie aan genoemd kantoor vervoegen alwaar ook de billetten van inschryving tot Dingsdag den 12den dezer vóór twaalf ure zullen worden aangenomen.

J. PH. BOSCH.

Den 7den January 1830.

Publieke Inschrijving.

ONDER nadere goedkeuring van den HoogEd. Gestr. Heer Directeur ad-interim dezer en onderhoorige eilanden, &c. &c. &c. zal de Boekhouder Controlleur aan diegenen welke de hoogste premie aanbieden, verkoopen Vyf Stellen Wisselbrieven, ieder groot ƒ1000.—getrokken door Z. E. den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen op het Ministerie voor de Marine en Kolonien te 's Gravenhage, op drie maanden na zigt.

Die daartoe genegen zyn, kunnen de billetten van inschryving aan het Bureau van den Controlleur der Financien tot Dingsdag den 12den dezer vóór twaalf ure des middags inzenden.

J. PH. BOSCH.

Den 8sten January 1830.

Publieke Verkooping.

DE Executeuren in den gemeenen Boedel van wylen ANDRIES LOUIS DE LANNOY en Huisvrouw ANTONETTA ARIETTA RIBBENS, zullen op den 14den January 1830 vóór het locaal der Wees-Ouboerde en Desolate Boedel Kamer alhier Publieke Verkooping houden van de Plantagien ST. JAGO en MUIZENBERG, thans vereenigd onder den bynaam van SABANA HOENKOE, en eenige Slaven, als mede drie Woonhuizen No. 89, 93 en 263, staande en gelegen aan de Overzyde dezer Haven, de twee eerstgenoemde in de Wyk No. 2 en het andere in de Wyk No. 4, mitsgaders nog Hoornvee en Meubilaire Goederen alle tot den gemelden Boedel behoorende.

Publieke Inschrijving.

Ten dienste der Fortificatiewerken te Curaçao.

INGEVOLGE autorisatie van den Hoog Edele Gestr. Heer Directeur van Curaçao en onderhoorige Eilanden, &c. &c. &c.

Zal de Eerste Luitenant Ingenieur, Kommandant der Genie alhier, aan den minst inschryvende verleenen de leverancie van VIER HONDERD Nederlandsche ponden grof en TWEE HONDERD Nederlandsche ponden fyn BUSKRUID; welke minste inschryver voor het vervolg van het nog meer benoodigde Buskruid, de leverancie zal blyven behouden.

Het Buskruid zal gelyk moeten zyn, voor ieder soort aan de monsters welke daarvan aan het Bureau der Genie voorhanden zyn en aldaar kunnen worden bezigtigd, terwyl behalven dat, hetzelve zal moeten kunnen voldoen aan zulke proeven als de Kommandant der Genie zal vermenen tot de goed of afkeuring noodig te zullen zyn.

De leverancie zal moeten geschieden dadelyk na dat aan den aannemer officieel kennis zal zyn gegeven van de bekomene approbatie op de aanbesteding.

De betaling zal geschieden in Wissels op het Ministerie van Marine en Kolonien, of aan geld naar verkiezing van het Gouvernement.

De Billetten van inschryving moeten uiterlyk Woensdag den 13den dezer des voormiddags vóór 12 ure aan het Bureau der Genie ingeleverd worden, alwaar nadere informatie, en daarna het antwoord zal te bekomen zyn.

De 1ste Luit. Ingenieur voornoemd,
P. B. VAN DUYN,

Den 2den January 1830.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 8sten January 1830.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt ter kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 20 Oncen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden Een Once minder zullen kunnen wegen, op poene als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 8sten January 1830.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand January zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.

Schapen of Lams Vleesch op niet hooger dan 25 Centen per pond.

Kabrieten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op poene als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—JANUARY.

4. golet Boliviana, Nevero, La Guayra

UITGEKLAARD—JANUARY.

2. golet Midas, Viale,
4. —— Gysbertha, Debrot,
5. brik Generaal Paez, Clark,
6. golet Boliviana, Nevero,
7. schip Prins van Oranje, Conant,
8. golet Esther la Reyna, Jacobs,

Aangekomen op laatstleden Woensdag avond Z. D. M. korvet *Fortuna*, gekommandeerd door den kapitein *Lutken*, van Puerto Cabello; en op Donderdag de Vereenigde Staten korvet *Natchez*, gekommandeerd door den Kapitein *A. Claxston*, van Rio Janeiro. Zy hebben beide, op Donderdag saluten gedaan, welke van het Fort Amsterdam beantwoord werden.

Arrived on Wednesday evening last, H. D. M. corvette *Fortuna*, captain *Lutken*, from Puerto Cabello; and on Thursday the United States corvette *Natchez*, Captain *A. Claxston*, from Rio Janeiro. They changed salutes with the Fort Amsterdam on Thursday.

NAAMLYST *zoo van hooge en mindere ambtenaren als van gekwalificeerde personen die publieke functien uitoefenen in de Kolonie Curaçao, Bonaire en Aruba, opgemaakt den 1sten Januarij 1830 van wege den Hoog Ed. Gestr. Heer Jonkheer Mr. I. J. Rammelman Elsevier, Directeur ad-interim over deze Kolonie en Bevelhebber over de Land en Zeemagt en de Gewapende Burgermagt op dezelve.*

CURACAO.

Algemeen of Hoofd Bestuur.

RAAD VAN POLICIE.

De Directeur.	President.
C. A. Graaf de Larrey.	Als Vendumeester. } Leden.
J. N. C. Jutting.	„ Ingezeten. } Leden.
D. Beevers.	„ id. } Leden.
J. Ph. Bosch.	„ Boekhouder Controlleur. } Leden.

RAAD VAN CIVILE EN CRIMINELE JUSTITIË.

C. L. van Uytrecht.	President.
	Als Ontvanger by het Algemeen of Hoofd Bestuur, oudste Lid en als zoodanig fungerende President. } Leden.
I. J. Rammelman Elsevier jr.	„ Ontvanger en Secretaris van het Gemeente of Plaatselyk Bestuur. } Leden.
H. van der Meulen.	„ Koopman. } Leden.
M. B. Schotborgh.	„ Ingezeten. } Leden.
M. E. van der Dys.	„ id. } Leden.
A. de Veer jr.	„ Koopman. } Leden.
G. C. Muller.	„ Algemeene Magazynmeester, geassumeerd. } Leden.

COLLEGIE VAN COMMERCIE EN ZEEZAKEN.

De President en vier Leden van den Raad van Civile en Criminele Justitie

en

J. C. Jandroep.	} Leden Plaatsvervangers.
H. A. De Lima.	} Leden Plaatsvervangers.

REGTBANK VAN KLEINE ZAKEN.

De President en twee Leden van den Raad van Civile en Criminele Justitie.

KAMER VAN KOOPHANDEL.

Ths. Jutting.	President.
J. C. Meyer.	} Leden.
G. F. Lenz.	} Leden.
H. van der Meulen.	} Leden.
Majoor R. F. van Raders.	} Leden.
M. Ricardo.	Secretaris.

DIRECTIE VAN DE BANK.

De Directeur der Kolonie.	President.
J. C. Meyer.	} Directeuren.
G. F. Lenz.	} Directeuren.

W. Prince.	Algemeene Secretaris van Policie, Gouvernement en Justitie.
J. Ph. Bosch.	Boekhouder Controlleur en Secretaris van de Bank.
C. L. van Uytrecht.	Ontvanger by het Algemeen of Hoofd Bestuur.
G. C. Muller.	Algemeene Magazynmeester.
A. H. Bergen.	Hospitaalmeester.
M. Ricardo.	Gouvernements Translateur en Interpreteur.
[illegible]	} Commiezen.
A. Beaujon.	} Commiezen.
W. Prince jr.	} Commiezen.
A. A. Munnigh.	} Commiezen.
A. De Gorter.	Loods belast met de functien van Havenmeester.
J. A. F. Hellmund.	Klerk van den 1sten rang belast met de Post Directie.
C. Gorsira.	} Klerken van den 1sten rang.
J. A. Quast.	} Klerken van den 1sten rang.
J. C. Hueck.	} Klerken van den 1sten rang.
C. Schotborgh.	Kamerbewaarder en Bode van den Raad van Policie.
T. D. Koch.	Deurwaarder en Geregtsbode van den Raad van Civile en Criminele Justitie.
H. van der Heyden.	Lands Factoor.
[illegible] Schotborgh cz.	Klerk van den 2den rang.
J. Vence jr.	} Klerken van den 3den rang.
P. J. Beaujon.	} Klerken van den 3den rang.
C. S. Gorsira.	} Klerken van den 3den rang.
G. B. Veeres.	} Klerken van den 3den rang.
J. S. Welhous.	} Klerken van den 3den rang.
W. Prince jr.	} Klerken van den 3den rang.
G. J. Hoyer.	Timmerman aan Boord.
J. H. Salas.	Lands Makelaar.
F. Bergman.	Onderschout, provisioneel waarnemende de functien van Marktmeester.
Frans Richter.	} Dienaars van Justitie.
Hendrik Snitzer.	} Dienaars van Justitie.

MILITAIRE AMBTENAREN.

Mr. C. C. Römer.	Auditeur Militair.
J. L. Moors, Sergeant-Majoor der Artillerie.	Belast met de werkzaamheden van Magazynmeester der Artillerie.
G. M. Weitz.	Provoost Geweldige.

Gemeente of Plaatselijk Bestuur.

Ths. Jutting.	President.
B. A. Gancryn.	Als Weesmeester 1e. Wethouder. } van den Gemeente Raad.
G. Vos jr.	„ id. 2e. do. } van den Gemeente Raad.
J. C. Meyer.	} Leden. } van den Gemeente Raad.
J. W. Hellmund.	} Leden. } van den Gemeente Raad.
M. Römer.	} Leden. } van den Gemeente Raad.
J. C. Jandroep.	} Leden. } van den Gemeente Raad.
I. J. Rammelman Elsevier jr.	Secretaris en Ontvanger.
Mr. J. R. [illegible]	Commissaris van Policie belast met het Publieke Ministerie.

C. A. Graaf de Larrey.	Vendumeester.
A. H. E. Ph. Schuler.	Stads Chirurgyn en Officier van Gezondheid.
C. Spencer.	Boekhouder by de Wees-Onbeheerde en Desolate Boedelkamer.
R. Raven.	Inspecteur der Wegen.
A. W. Neuman.	Rooi-en Yk-Meester.
B. H. J. Pletsz.	} Klerken van den 1sten rang.
J. G. Muller.	} Klerken van den 1sten rang.
J. C. Gaerste.	Klerk van den 2den rang.
C. Schotborgh, Kamerbewaarder en Bode van den Raad van Policie.	Kamerbewaarder van het Gemeente Bestuur.
L. Hansz.	Aanspreker, als mede Koster en Voorzanger by de Protestantische Gemeente en Diaconie Schoolhouder.
P. Pletsz.	} Klerken van den 3den rang.
H. Vos.	} Klerken van den 3den rang.
J. Vos az.	} Klerken van den 3den rang.
J. Pocquet.	Stads Omroeper.
G. M. en J. M. Rasmyn.	Waarnemende den Doodgravers dienst.
Louis Monart.	} Onder agenten van Policie.
Thomas Stols.	} Onder agenten van Policie.
Johan Fetz.	} Onder agenten van Policie.
Andries Rigot.	} Onder agenten van Policie.
Alexander Cheffer.	} Onder agenten van Policie.

KERKELYKE AMBTENAREN.

G. B. Bosch.	} Predikanten der Protestantsche Gemeente.
J. Muller JAZ.	} Predikanten der Protestantsche Gemeente.
M. J. Niewindt.	Pastoor. } der Roomsch Catholyke Gemeente.
J. B. Eisenheil.	Kapellaan. } der Roomsch Catholyke Gemeente.
L. van Lommel.	id. } der Roomsch Catholyke Gemeente.

SCHOOLWEZEN.

OPZIENERS.

De Predikanten J. Muller JAZ. en G. B. Bosch.
H. A. De Lima en C. L. van Uytrecht.

ONDERWYZERS.

P. Phoel.	1ste Klasse.
D. Rodriguez.	id.
N. Anslyn.	2de id.
J. Rodriguez.	id.

WEESKAMER DER NEDERLANDSCHE PORTUGESCHE ISRAELITISCHE GEMEENTE.

Moise Cardoze.	} Weesmeesteren.
David Dovale.	} Weesmeesteren.

WYK EN DISTRICTMEESTERS.

WILLEMSTAD.

J. H. Römer.	1ste Wyk.
W. Twesboom.	2de do.
J. Rodriguez.	3de do.
E. A. De Lima.	4de do.

OVERZYDE.

B. H. J. Pletsz.	1ste Wyk.
G. Schotborgh cz.	2de do.
Richard Vegt.	3de do.
E. Verhelst.	4de do.
J. H. Palm.	5de do.

PIETERMAAI.

J. Timmer.	1ste Wyk.
C. Dewindt Semeel.	2de do.
Jan Veeres.	3de do.
J. H. Beaujon.	4de do.

SCHARLO.

S. C. Henriquez.

OOST DIVISIE.

J. B. Forbes.	1ste District.
W. C. Hoyer.	2de do.
M. A. Jesurun.	3de do.

WEST DIVISIE.

J. B. Evertsz.	1ste District.
H. P. Hojer.	2de do.
J. R. Raven.	3de do.

MIDDEN DIVISIE.

	1ste District.
C. G. F. Hoyer.	2de do. en belast ook met het 1. District.

Bonaire.

Claas Schotborgh.	Kommandeur.
Carel Magnus Neuman.	1ste Opzigter.
J. C. F. Weygel.	2de do.
J. A. Kroonenberg.	Opzigter over de Vee Koralen.
Jean Louis Strack.	Chirurgyn.
Nicolaas Martin.	Opzigter der Bosschen en Jagtmeester.

Aruba.

F. W. Gravenhorst.	Belast met het Bestuur aldaar.
Klaas van Eekhout.	} Leden van het Vrede Geregt.
J. van der Biest, Vice Commandeur.	} Leden van het Vrede Geregt.
Lourens Croes.	Ontvanger.
	Koloniale Schryver.
F. van der Biest.	Opzigter.
B. G. D. Kock.	Geregts Bode.

ADMINISTRATEURS DER ARMEN-KAS.

J. van der Biest en P. Quant.

Opgemaakt ter Algemeene Secretary,
W. PRINCE, Sec.